

BULLETIN

Září 2014

ROZDĚLOVÁNÍ ZISKU A POSKYTOVÁNÍ ZÁLOH NA DIVIDENDY

Společenská smlouva, stanovy a rozdělování zisku

Zákon o obchodních korporacích (dále jen ZOK) nevyžaduje, aby společenská smlouva nebo stanovy kapitálové společnosti (akciové společnosti, společnosti s ručením omezeným) stanovily způsob rozdělení zisku a úhrady ztráty. Toto ustanovení se vztahuje i na kapitálové společnosti existující před 1. 1. 2014, které jej mohou nově ze své společenské smlouvy či stanov vypustit, a to i v případě, že se rozhodnou nepodřít se zákonu o obchodních korporacích podle § 777 odst. 5 ZOK (tzv. generální opt-in).

Zákon o obchodních korporacích nevyžaduje, aby společenská smlouva nebo stanovy kapitálové společnosti stanovily způsob rozdělení zisku a úhrady ztráty, pokud zisk nebude rozdělován mezi jiné osoby než společníky či akcionáře.

Způsob rozdělování zisku a ztrát však musí být ve společenské smlouvě nebo stanovách nadále určen, pokud bude zisk rozdělován i mezi jiné osoby než společníky či akcionáře dle § 34 odst. 1 ZOK, např. členům volených orgánů, zaměstnancům, tichému společníkovi a dalším osobám.

Zálohy na podíl na zisku

Kapitálová společnost může nově poskytnout zálohu na podíl na zisku ve prospěch společníků, akcionářů, ale i zaměstnanců či tichých společníků. Dle § 163 NOZ patří rozhodování o výplatě zálohy na podíl na zisku do působnosti statutárního orgánu, pokud společenská smlouva nebo stanovy neurčí jinak (mohou například svěřit rozhodování valné hromadě).

Pro výplatu zálohy na podíl na zisku stanoví § 40 odst. 1 a 2 ZOK následující podmínky:

- vyhotovení mezitímní účetní závěrky, ze které je zřejmé, zda má kapitálová společnost dostatek prostředků na rozdělení zisku (peníze, vlastní zdroje)
- provedení insolvenčního testu: společnost nesmí vyplatit zálohu na podíl na zisku, pokud by si tím přivodila úpadek
- výše zálohy nesmí být vyšší než součet výsledku hospodaření běžného účetního období, nerozděleného zisku z minulých let a ostatních fondů ze zisku snížený o neuhrazenou ztrátu z minulých let
- zálohu nelze vyplatit z vlastních zdrojů, které jsou účelově vázány a jejichž účel není kapitálová společnost oprávněna měnit.

Výplata zálohy na podíl na zisku je jedním ze zákonných důvodů pro sestavení mezitímní účetní závěrky, jež předpokládá zákon o účetnictví v § 19 odst. 3.

Všechny vyplacené zálohy podléhají zúčtování.

Kapitálová společnost může nově za určitých podmínek poskytnout zálohu na podíl na zisku.

Valná hromada musí do šesti měsíců od skončení účetního období rozhodnout o rozdělení zisku. Pakliže tak neučiní nebo nebudou-li splněny zákonné podmínky pro rozdělení zisku, musí být vyplacené zálohy vráceny. To samé platí, i pokud na podíl na zisku nevznikne právo z jiného důvodu.

Na tyto změny reagovala také novela vyhlášky č. 500/2002 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví, ve znění pozdějších předpisů. Účetní zobrazení o rozhodnutí výplaty zálohy na podíl na zisku je upraveno ve struktuře pasiv rozvahy jako položka „A.V.2. Rozhodnuto o zálohách na výplatu podílu na zisku“ a nevykazuje se jako klasická pohledávka v aktivech. Postup účtování dále stanovuje český účetní standard č. 018.

Rozdělování zdrojů nakumulovaných v rezervním fondu ze zisku

Od 1. 1. 2014 nemusí nově vzniklá kapitálová společnost vytvářet rezervní fond. Stávající společnosti mohou rozhodnout o zrušení rezervního fondu. Rezervní fond může zrušit jakákoliv kapitálová společnost nehledě na to, zda se přizpůsobí novému zákonu o obchodních korporacích dle § 777 odst. 5 či nikoliv.

Pokud společnost povinnost tvorby rezervního fondu ze společenské smlouvy či stanov odstranila, může s nakumulovanými zdroji nakládat jako s volně distribuovatelným fondem vlastního kapitálu.

Zdroje z rezervního fondu tak mohou být přesunuty na jiný účet vlastního kapitálu nebo rozděleny mezi společníky či akcionáře v rozsahu, v jakém byl rezervní fond vytvořen ze zisku. Rezervní fond je možné přesunout např. na účet nerozděleného zisku minulých let. Aby k uvedenému přesunu mohlo dojít, je zapotřebí rozhodnutí valné hromady, neboť se jedná o vnitřní rozdělení zisku spadající do působnosti valné hromady dle § 190 odst. 2 písm. g) resp. § 421 odst. 2 písm. h) ZOK.

Od 1. 1. 2014 nemusí nově vzniklá kapitálová společnost vytvářet rezervní fond. Stávající společnosti mohou rozhodnout o zrušení rezervního fondu.

Aby mohla valná hromada kapitálové společnosti rozhodnout o rozdělení zdrojů z rezervního fondu přesunutých na účet nerozděleného zisku minulých let, musí navíc splnit obecné podmínky stanovené pro rozdělování zisku, zejména insolvenční test (§ 40 odst. 1 ZOK), test vlastního kapitálu (§161 odst. 4, resp. § 350 odst. 1 ZOK) a distribuční kapacita společnosti (§ 350 odst. 2 ZOK).

Informace uvedené v tomto Bulletinu jsou určeny výhradně k základní informaci a nelze je proto považovat za konkrétní doporučené postupy.

Další informace Vám rádi poskytneme na telefonním čísle: 603 442 554
e-mail: pechmannova@bdoconsult.cz